

האדמה בעבורך וגו'. שלא תהיה עושה פרות וגדולים כראוי. כנגד זה ומשמני הארץ. בעצבון תאכלנה - כנגד זה מטל השמים. וקוץ ודרדר תצמיח לך - כנגד זה ורב דגן ותירש. בזעת אפיק תאכל לחם - כנגד זה יעבדוך עמים וישתחו לך לאמים, שהם יעבדו את הארץ ויעבדו בשדה, כמו שנאמר (ישעיה סא) ובני נכר אפריכם וכרמיכם. והכל נטל יעקב זה כנגד זה, ומשלו נטל. והקדוש ברוך הוא גרם ליעקב שיטל את הברכות הללו להדבק במקומו וחלקו, ועשו שידיבק במקומו וחלקו.

אמר רבי חזקיה, והנה ראינו שמשמני הארץ ומטל השמים, אותן ברכות נטל עשו אחר כך, כמו שנאמר הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל. אמר רבי שמעון, לא זה כזה ולא זה כזה, פמה נפרדות הדרגות. בייעקב פתוח ויתן לך האלהים - וכזה פתוח יהיה. בייעקב פתוח מטל השמים ומשמני הארץ - בעשו פתוח משמני הארץ וטל השמים, שהנה זה אינו כזה. והדרגות נפרדות פמה וכמה, משום שבזה של יעקב פתוח בו, ויתן לך האלהים מטל השמים - זה הטל העליון ששופע מעתיק הימים, שנקרא טל השמים, השמים של מעלה, הטל ששופע בדרגת השמים, ומשם לשדה התפוחים הקדושים. ומשמני הארץ - זו הארץ שלמעלה, ארץ החיים. בעשו פתוח ומשמני הארץ, בעקב משמני הארץ זו ארץ החיים שלמעלה, ויורש אותה בארץ שלמעלה ובשמים של מעלה, ובעשו בארץ של פאן למטה, ובשמים של פאן למטה.

עבדא פירין ואיפין פדקא יאות. לקבל דא, ומשמני הארץ. בעצבון תאכלנה, לקבל דא מטל השמים. וקוץ ודרדר תצמיח לך, לקבל דא, ורוב דגן ותירוש. בזעת אפיק תאכל לחם, לקבל דא, (בראשית כז) יעבדוך עמים וישתחו לך לאומים, דאינון יעבדון ארעא ויפלחון בחקלא, פמה דאת אמר, (ישעיה סא) ובני נכר אפריכם וכרמיכם. וכלא נטל יעקב, דא לקבל דא, ומדיליה נטל. וקדשא בריך הוא גרים ליה ליעקב דיטול הני ברכאן, לאתדבקא באתריה וחולקיה, ועשו לאתדבקא באתריה וחולקיה.

אמר רבי חזקיה, והא חמינן דמשמני הארץ ומטל השמים, אינון ברכאן נטל עשו לבתר, פמה דאת אמר, הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל.

אמר רבי שמעון, לאו האי כהאי ולא דא כדא, פמה אתפרשאן דרגין. בייעקב פתיב, ויתן לך האלהים, ובדא כתיב יהיה. בייעקב פתיב, מטל השמים ומשמני הארץ, בעשו כתיב משמני הארץ וטל השמים, דהא לאו דא איהו כדא.

ודרגין אתפרשן פמה וכמה. בגין דבדא דייעקב פתיב ביה, ויתן לך האלהים מטל השמים, דא טל עלאה דנגיד מעתיק יומין דאקרי טל השמים, השמים דלעילא, טל דנגיד בדרגא דשמים, ומתמן לחקל תפוחין קדישין. ומשמני הארץ, (דא ארץ דלעילא ארץ החיים בעשו כתיב ומשמני הארץ, בעקב משמני הארץ דא ארץ החיים דלעילא, וירית לה בארעא דלעילא ובשמים דלעילא. ולעשו בארעא דהכא לתתא, ובשמים דהכא